MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Lp. Ines Metsalu
Peakontrolör
Riigikontroll

Teie 17.01.2005 nr OSI-2-7.1/05/85
Meie 08. 02.2005 nr 111-6/486

Seisukohad kontrollaruande eelnõu kohta.

Täname sisuka aruande eest.

Esitame Teile Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi seisukohad kontrolliaruande eelnõus "Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse 2002.a. raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande auditi järelaudit" toodud tähelepanekute ja ettepanekute kohta.

Nõustume, et vaatamata aasta jooksul rakendatud abinõudele ja mitmetele arendustegevustele, ei ole ARK-is tänaseks suudetud korrektselt korraldada riigilõivude kogumist ja toimingute teostamist ning raamatupidamises kajastamist. Samas juhime tähelepanu asjaolule, et süsteemi muutmine on pikemaajaline protsess, mis ei sõltu ainult ARK-i pingutustest, vaid nõuab mitmete institutsioonide tihedat koostööd (Rahandusministeerium, Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus, pangad).

Vastused Teie ettepanekutele:

1. Koostada ja kinnitada sularahakassaeeskiri, nagu riigi raamatupidamise üldeeskiri nõuab.

MKM kavatseb nõuda nimetatud eeskirjade väljatöötamist ja kinnitamist hiljemalt 1.aprilliks 2005.a.

2. Otsustada E-Kindlustus Online OÜga lepingu lõpetamine ja hakata ise lõive koguma ja teha täiendused Asiga Eesti Post ja Asiga Eesti Krediidipank sõlmitud lepingutesse

MKM kavatseb nõuda nimetatud lepingute läbivaatamist hiljamalt 1. aprilliks 2005.a.

3. Juurutada infosüsteem, mis võimaldaks reaalajas koondada ühtsesse andmebaasi ARKi erinevate pankade arvelduskontodel toimunut ja kuhu saaks vajaduse korral lisada märke toimingu teostamise kohta.

ARK initsiatiivil on hetkel väljatöötamisel koos Rahandusministeeriumi riigikassa osakonna ja Riigi Infosüsteemide Arenduskeskusega riigilõivude kogumist ja laekumise jälgimist arvestav infotehnoloogiline süsteem, mis peab rahuldama kõigi riigilõivu võtjate ja kogujate vajadusi

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 09.02.05 Reg nr OSI-2-7.1/05/85-2

Harju 11
15072 Tallinn
Reg kood 70003158
telefon: 625 6304
faks: 631 3660
info@mkm.ee
www.mkm.ee

013243

ning baseeruks loodavale E- riigikassa süsteemile. Nimetatud projekt peaks algama ja ka realiseeruma 2005.a.

4. Täiendada sisekontrollisüsteemi, nii et oleks tagatud toimingute eest riigilõivu tasumine ja riigieelarvesse laekumine, sealhulgas luua ARKi klienditeenindajatele võimalus kontrollida jooksvalt riigilõivu laekumist registrikeskusele ning küsida regulaarset aruandlust ja kontrollida kolmandate isikute (OÜ E-Kindlustus Online, AS Eesti Post, AS Eesti Krediidipank) poolt kogutavate riigilõivude kogumist ja ARKi pangakontole kandmist.

MKM kavatseb nõuda kontrollitoimingute protseduurireeglite väljatöötamist ja kinnitamist hiljemalt 1.aprilliks 2005.a.

5. Alustada infosüsteemi juurutamisega, et kajastada raamatupidamises lõivutulusid tekkepõhiselt.

Antud probleemi saab lahendada pärast vastava infosüsteemi loomist (vt. Punkt 3).

6. Täiendada asutuse sisekontrollisüsteemi, nii et oleks tagatud riigihangete seaduse täitmine (nt eelarve koostamise protsessis määrata kindlaks kavandatavate soetuste ja ostetavate teenuste vajaduse suurus ning hinnata nende puhul riigihanke korraldamise vajadust).

Riigihangete seaduse täitmiseks on ARK-s välja töötatud ja kehtestatud järgmised sisekontrollielemente sisaldavad korrad ja juhendid:
- ARK eelarve koostamise ja täitmise jälgimise juhend *(30.12.2003 kk nr 124)*;
- ARK riigihangete läbiviimise kord *(05.02.2004 kk nr 9)*;
- Ostupoliitika *(täiendatud31.12.2004 kk nr 187)*.

MKM kavatseb regulaarselt kontrollida riigihangete protseduurireeglite täitmist kõigis haldusala asutustes, sealhulgas ARK-is.

Lugupidamisega

Andrus Ansip
Minister

Signe Ratso
Asekantsler kantsleri
ülesannetes

Meeli Õismaa 6256403
Priit Vene 6256334

011462

EESTI RIIKLIK AUTOREGISTRIKESKUS

Pr Ines Metsalu
RIIGIKONTROLL
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie 17.01.05.nr OSI-2-7.1/05/84

Meie 01.02.05.nr 1-2/01/1902 – 2

Kontrollaruande eelnõu "Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse 2002. Aasta raamatupidamise aastaruande ja riigieelarve täitmise aruande auditi järelaudit"

Austatud proua Metsalu

Edastame Teile Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse *(edaspidi ARK)* seisukohad ja kommentaarid kontrollaruande eelnõus "*Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse 2002. Aasta raamatupidamise aastaruande ja riigieelarve täitmise aruande auditi järelaudit*" toodud tähelepanekute ja ettepanekute kohta.

Kuivõrd nimetatud järelaudit ei kajasta Riigikontrolli audiitorite 05.05.-06.06.2003 läbiviidud auditi "*ARK 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta*" tehtud soovituste rakendamist, siis peame omaltpoolt vajalikuks selgitada järgmist:

Riigilõvude kogumine, tasumise kontroll ja kajastamine raamatupidamises

Riigilõivude laekumist ja kasutamist jälgida võimaldavat terviklikku süsteemi Eestis hetkel olemas ei ole, seega ei ole ARK-l võimalik ka iseseisvalt vastavat süsteemi juurutada. Tulenevalt pankade infosüsteemide erinevatest tarkvaralistest lahendustest ei saa ARK kõiki nõudeid rahuldavat süsteemi luua. ARK bürood teevad kliente teenindades aastas ligemale 400 000 toimingut (2003 a tehti riigilõivuga maksustatud toiminguid 376 729 ja 2004 a oli toimingute arvuks 386 864), millest 2004 a laekus riigilõivu 210 044 912 krooni ja toimingutena kasutati sellest ära 205 996 790 krooni. ARK initsiatiivil on hetkel väljatöötamisel koos Rahandusministeeriumi riigikassa osakonna ja Riigi Infosüsteemide Arenduskeskusega riigilõivude kogumist ja laekumise jälgimist arvestav infotehnoloogiline süsteem, mis peab rahuldama kõigi riigilõivu võtjate ja kogujate vajadusi ning baseeruks loodavale E-riigikassa süsteemile. ARK on nimetatud töögrupi liige ja igati huvitatud probleemi lõplikust lahendamist käesoleval aastal.

Juhindudes Riigilõivuseaduse § 7 lg 7 ja Riigilõivu sularahas vastuvõtmise, tasumise kontrollimise ja tagastamise korra § 9 nõuetest, kontrollib ARK enne toimingu teostamist või dokumendi väljastamist riigilõivu maksja poolt esitatud maksekäsundil, või muul riigilõivu tasumist tõendaval dokumendil, olevate andmete korrektsust. Riigilõivuseaduse § 7 lg 6 kohaselt peaks olema võimalik kontrollida riigilõivu laekumist elektroonilisel teel avalduse esitamisel, enne toimingu sooritamist või dokumendi väljastamist. Riigilõivude laekumise kohese elektroonilise kontrollimise teeb keeruliseks asjaolu, et lõivude kogumine toimub kolmandate isikute kaudu ja üldjuhul ajalise viivitusega.

Mäepealse 19
12618 TALLINN
Reg nr 70000823
Telefon +372 620 1202
Faks +372 620 1201
ark@ark.ee
www.ark.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 02.02.05
Reg nr OSI-2-7.1/05/84-2

Riigilõivu kogumine ARK poolt toob endaga kaasa lisariske ja –kulusid (sularaha käitlemine). Kuna finantstegevus ei kuulu ka ARK põhitegevuse hulka, siis on jõutud seisukohale, et riskide maandamisega seotud kulutused ei oleks efektiivsed ega majanduslikult otstarbekad. Eeltoodut kinnitavad Majandus ja Kommunikatsiooni Ministeeriumiga arutelude käigus teostatud esialgsed kalkulatsioonid. Sellealaste arvutuste kohaselt oleksid ühekordsed kulud vastavate töökohtade sisustamiseks 351 000.00 krooni, millele lisanduksid igaastased tegevuskulud 1,6 –1,7 milj krooni.

ARK peab tagama, et igas ARK teeninduspiirkonnas oleks kodanikel võimalus riigilõive tasuda. Mis puudutab ettepanekut otsustada lepingu lõpetamine E-Kindlustuse Online OÜ-ga siis teatame, et ARK on asunud samale seisukohale juba eelmisel aastal ning käesolevaks aastaks on lõpetatud riigilõivu kogumise teenuse osutamine ARK Harju büroo teeninduspiirkonnas. Kuid igasuguse koostöö lõpetamisega ja täiendavate maksevõimaluste puudumisega ei tohiks kaasneda olukorda, kus mõnes ARK teeninduspiirkonnas ei saa kodanikud riigilõivu tasuda. Oleme nõus audiitorite esitatud ettepanekuga, sest ka meie eesmärk on maandada võimalikud riskid. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks oleme alustanud uute alternatiivsete maksevõimaluste rakendamise ja testimisega (interneti panga terminaalide ja kaardimakse töökohtade näol).

AS-ga Eesti Post sõlmitud lepingu täiendamine ja korrigeerimine saab olla võimalik peale lepingu juriidilist analüüsi.

Riigilõive raamatupidamises tekkepõhiselt kajastada saame alles pärast vastava infosüsteemi loomist. Lisaks lubab riigi raamatupidamise üldeeskiri riigilõivude kassapõhist kajastamist kui puudub seda võimaldav nõuetekohane infosüsteem.

ARK raamatupidamise sise-eeskirjas on kirjeldatud kassaoperatsioonid (kassa dokumenteerimine, sularaha hoidmine ja inventeerimine). Lähtuvalt riigi raamatupidamise üldeeskirjas toodud nõuetest, oleme valmis koostama täiendava sularahakassa-eeskirja.

Samuti peame vajalikuks täiendavalt rõhutada, et ARK raamatupidamises ei kajastata toimingute eest laekunud ja taotluse alusel tagasi makstud lõivusid saldeerituna.

Riigihangete seaduse täitmine:

Riigihangete seaduse täitmiseks on ARK-s välja töötatud ja kehtestatud järgmised sisekontrollielemente sisaldavad korrad ja juhendid:

- ARK eelarve koostamise ja täitmise jälgimise juhend *(30.12.2003 kk nr 124)*;
- ARK riigihangete läbiviimise kord *(05.02.2004 kk nr 9)*;
- Ostupoliitika *(täiendatud31.12.2004 kk nr 187)*.

Sisekontrollisüsteemi toimimine:

ARK raamatupidamise sise-eeskirjas on kirjeldatud arveldusi aruandvate isikutega.
Käesolevaks ajaks on kehtestatud majandusraha sihipärase kasutamise tagamiseks majandusraha saamise, kasutamise ja sellest aruandmise kord ning kinnitatud majandusraha limiidid*(25.01.2005 kk nr 18)*.

Deebet- ja krediitkaartide kasutamise kord on välja töötamisel, lisaks on krediitkaardi kasutamist lühidalt kirjeldatud raamatupidamise sise-eeskirjas.

Mõnevõrra abstraktseks ja arusaamatuks jääb ettepanek täiendada raamatupidamise sise-eeskirja selliselt, et oleks reguleeritud kõik asutuse raamatupidamises tehtavad toimingud tagamaks korrektset aruandlust, kuna riigi raamatupidamise üldeeskirjas on raamatupidamisarvestuse põhitoimingud detailselt kirjeldatud. Konkreetsemate soovituste lisamisel oleme nõus neid täiendavalt kommenteerima või nendest juhinduma.

Asutuse dokumentide säilivuse tagamiseks on ARK-is kehtiv asjaajamiskord, milles reguleeritakse dokumentide säilimine ja isikute ring, kes selle eest vastutavad.

Lugupidamisega

Tamur Tsäkko
Direktor

Meeme Peters 620 1347